

מאמר ד"ה

משובח ומפואר

מכ"ק אדמו"ר הזקן

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

המאמר מאד מוקדם

ונראה שהוא משנות

תקנ"ז – תקס"א

יו"ל לראשונה מכת"י מעתיק

לכבוד י" שבט תשפ"א

"והפצת המעיינות שנתגלה ע"י

אדמו"ר הזקן היא מעין תורתו של משיח"

מבאתי לגני תשכ"א

נערך ע"י עקיבא שבריק

*Spreading the waters from the spring of the
Holy Baal Shem Tov requires much
time, effort and great detail.*

We need your financial support.

*To donate via paypal please use the link
below:*

לתרומות והנצחות

<http://paypal.me/ashavrick>

Akiva Shavrick

aShavrick@gmail.com

מאמר משובח ומפואר

מכ"ק אדמו"ר הזקן

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

משובח¹ ומפואר וכו' ובשירי דוד עבדיך כו', אַל ברוך גדול דעה הכין ופעל זהרי חמה וכו'. וענין שמע ישראל הוא יחודא עילאה, יחוד עליון, א"ח ד', שמים וארץ וארבע רוחות, ששה קצוות וכו'. זהו מאמר שבטי יה, שהם בחינת נוקבא דאצילות, ליעקב, בחינת בעלה דאצילות, כשם שאין בלבך אלא אחד, כך אין בלבינו אלא אחד. ולהבין כל הנזכר לעיל, וגם להבין ענין לב. הנה מבשרי אחזה, מאדם שיש בו נפש ורוח. נפש, הוא בחינת רביעית דם שהנפש יוצאה בו. וזהו כי נפש הבשר בדם הוא, שכל בחינת כח הבשר, דהיינו כח המישוש וכח ההילוך כו', הוא מבחינת הנפש הזו, ובחינת זאת היא עצמות הגוף. והראיה, שכל מקרי הגוף וחולאתו, הוא מחמת קלקול הדמים. וזהו נקרא נפש הבהמית, רוח הבהמה הוא היורדת למטה, שגם בבהמה יש בחינת זו, ובשינה יש גם כן בחינת זו.

והנה יש עוד בחינה, ונקרא רוח, והוא נקרא דפיקו דליבא, וזהו ליבא פליג לכל שייפין, כי הוא בחינת סובב. [שהנפש הנזכר לעיל, הוא בחינת ממלא, מחמת שהנפש הוא דם, כי הדם הוא הנפש, והנפש הוא מקור הדם. ואם כן, במקום שהדם יותר, שם חיות הנפש ביותר, ואם כן, שייך בו בחינת מעלה ומטה. אבל לגבי הרוח, הכל שוה, ולכן נקרא בשם סובב]. והגוף, לגבי זה בחינה, אינו רק בחינת מרכבה, כסוס לגבי רוכבו, והוא בחינת חומר וצורה. ובחינת זאת, אינה מתפעלת ממקרי הגוף, כי הוא אינו רק בבחינת הלבשה. והראיה, אפילו בעת שהוא ישן, הדפיקו יש בו, שיכול לפנות בידי אנה ואנה. או בעת שהוא חולה, אף על פי כן, הדפיקו יש בו, רק שצריך להתצמצם הארתו מחמת קלקול הכלי. וכמו למשל, אם נתקלקל הסוס, אינו יכול לרכוב עליו. ובחינת זאת, יש גם כן בבהמה.

אך יש בחינת ויתרון האדם מן הבהמה, וזהו בחינת רוח האדם היא העולה למעלה, דהיינו מדות שמחמת השכל, וזה אין לבהמה. כי האהבה שיש לבהמה, הוא רק טבעית. אבל, שיהיה יכול לברר שני הפכים, זה לאהוב וזה לשנוא, ולזה כך האהבה ולזה כך, זה אינו כי אם באדם, מחמת השכל. והנה מדות שבשכל, הוא למשל,

¹ המאמר נדפס כאן לראשונה מכתב יד מעתיק.

שמשכיל בשכלו דבר טוב שבחבירו, שהוא חכם וכדומה, או שהגיע לו איזה טובה מחבירו, נתהווה מזה מדה ואהבה לחבירו. והנה, האהבה, הוא עצמיות השכל. והראיה, שכפי השגת השכל, כך תגדל האהבה או תוקטן, או להיפוך בשנאה וכו'. ומה שהאהבה נרגשת בלב הגשמי, הוא רק הארה וזיו מהמדה, אבל המדה עצמה, היא השכל ממש, רק שהוא בבחינת קטנות.

[והראיה, שזה מחשב בשכלו ענין האהבה, ומזה גורם להשכל מחמת האהבה, ודי למבין. והנה זאת הבחינה הוא פנימיות הלב. ובחינת הרוח, הוא קטנות הלב, והרוח הוא כלי למדריגה התחתונה שבמדה, דהיינו הרגשה, ודי למבין. ובחינת הרגשה נקרא בשם חסדים מגולים כו']. והנה בבחינת זו, אין מגיע היזק כלל ממקרי הגוף, כי אין שייך לגוף. והראיה, שבעת שהוא ישן, אף על פי כן, הדפיקו יש בו. וזאת הבחינה אינו, מחמת שהוא בהסתלקות המוחין. ואם הוא חולה, הוא להיפך, כי אפילו הדפיקו נתצמצמה הארתה, אך זאת הבחינה יכול להיות אצלו בשלימות, שמחמת השגת השכל, יתהווה אצלו האהבה. אך מחמת קלקול אברי הגוף, אינם יכולים לקבל הארתן, שיהיה בבחינת הרגשה בלב, וכן להעמיק בזה במוחו.

והנה כל זה הוא בבחינת עצמיות שכל ומדות. אך בבחינת ההשפעה לזולתו, דהיינו שמחמת האהבה שבו לחבירו, ישפיע לו שכל חדש, או שיעשה לו איזה טוב, הוא ענין בחינת מלכות, לית לה מגרמה כלום, שהוא רק ענין ההתגלות איכות ההמשכה, על ידי שלשה מיני לבושי אותיות, שהם אותיות המחשבה שמחשב בזה, האיך לעשות לו טובה, או אותיות הדבור שמדבר בזה, או אותיות המעשה שעושה בזה. [והנה עבור זה, הם נקראים בשם אותיות, כי אותיות הוא בחינת המשכה, ולכן שייך לומר אותיות המעשה. והמדה, היא היא המחלקת ההמשכות, ודי למבין]. וזה אינו נקרא רק בשם זיו ומראה, שאינו עצמיות, כמו למשל זיו השמש מהשמש, שיכול להפסיק במחיצה נגד השמש, שלא יהיה הזיו, ומפני זה לא יגיע שום חיסרון להשמש כידוע. וכן כאן, כי המדה שמחמת השכל, אינו יכול להתאפק, כי מהשגת השכל, יתהווה המדה. אך המדה יכול להצפין, ולא יגלה לו בלבושים, כידוע.

והנה להבין ענין ההתגלות, שפֶּעַם מחמת האהבה מגלה לו שכל חדש, ופעם עשיה גשמיית ממש. וגם להבין, איך יכול להשפיע לו שכל מחמת המדה, ולכאורה, עצם השכל, גבוה מהמדה. אך הענין, שבאמת, אינו מגלה לו שכלו ממש, כי הוא גבוה אפילו מהמדה שבו, ומכל שכן נגד מה שמשפיע, ודי למבין. אך כל מה שמגלה לו, אינו רק בחינה שבחסד. דהיינו כי בחסד הזה, שהוא האהבה שמגלה, יש בו גם כן כל העשר ספירות בהעלם. ולכן, אם מגלה לו שכל חדש, הוא נקרא חכמה בינה דעת שבחסד, וכמשל הרב עם התלמיד, כידוע. ואם מראה לו אהבה בהתגלות, הוא בחינת

חסד גבורה תפארת שבחסד. ואם עושה עבורו עשיה גשמיית, הוא נקראת בחינת נצח הוד יסוד שבחסד. וכל הנזכר לעיל, הוא מגלה על ידי השלשה לבושים, מחשבה דבור ומעשה, כנזכר לעיל.

והנה כך הוא למעלה. כתיב, כל הנקרא בשמי לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, כי ענין בריאה יצירה עשיה, הוא מבחינת מלכות שבאצילות. והנה נתחיל ממטה למעלה, ממלכות שבעשיה. כי בששה קצוות עצמן, אין לְדַבֵּר כלל, כי הששה קצוות דעשיה, הם עצמיות ששה קצוות שבאצילות, דאיהו וגרמוהי חד בהון, רק שהוא בבחינת קטנות, כנזכר לעיל במשל. וכל בחינת ההשפעות הכחות, כמו בחינת התגלות כללות החכמה, וכמו למשל שר של חכמה, או חכמת שלמה וכדומה, התגלות כללות האהבה, כמו בחינת מדת אברהם אוהבי, הוא רק מבחינת מלכות, כמו שכתוב, חי העולמים מלך, וזהו בחינת נפש, ודי למבין.

וקודשא בריך הוא, נקרא ליבא דכולהו עלמין, וזהו בחינת שילוב הוי"ה שבאדנ"י, ואיהו נקרא סובב כל עלמין. אף על פי שסובב הוא בחינת כל עלמין, ודי למבין, יחיד חי העולמים, ודי למבין. וענין בריאה יצירה עשיה, הוא כדאיתא, תלת שליטין אינון, מוחא וליבא וכבדא. וכל הנפקא מינה, שבין מאציל לבורא, הוא רק בבחינת התגלות, ודי למבין. והנה בחינת אדנ"י, נקרא אֵל אלהי הרוחות לכל בשר אדון כל המעשים, וזהו נשמת כל חי ורוח כל בשר, ודי למבין.

והנה נשמת אברהם, הוא מבחינת חסד שבמלכות דעשיה, כדאיתא, אברהם היה מרכבה לחסד שבאצילות, כי המלכות שבעשיה, הוא עצמיות המלכות דאצילות, כנזכר לעיל. כי לגבי אין סוף, כתיב, אני ה' לא שנית, מעלה ומטה שוה. רק, השינויים, מצד הכלים, ודי למבין. והנה אברהם אמר על מדתו, ואנכי עפר ואפר, כידוע מהמשל, עץ, ששורפין אותו, ונתפזרו הארבע יסודות, ונשאר רק יסוד העפר. והנה העפר לגבי העץ, אין ערך כלל. וכן אמר אברהם על מדתו, שהוא מכח ההתגלות שבמלכות, נגד מדותיו שבאצילות, ואנכי עפר ואפר, כנזכר לעיל. וחכמת שלמה, או כללות החכמה שְׁבַשֵּׁר החכמה, הוא רק מבחינת חכמה שבחסד שבמלכות דעשיה, כנזכר לעיל.

וזהו בחינת הכין ופעל זהרי חמה, שהם רק כמו למשל, זהרורית החמה, כנזכר במשל הנזכר לעיל, וכדכתיב, כי שמש ומגן הוי"ה אלקים. שאלקים הוא בחינת אדנ"י, הוא מגן ונרתק לבחינת הוי"ה. טוב יצר כבוד לשמו, שהוא רק בחינת שמו. וזהו בחינת מושבח ומפואר עדי עד שמו הגדול וכו'. וזהו ויקרא האדם שמות לכל הבהמות, כי הם רק בחינת שמות, וכל זה נקראת בשם בחינת בהמה, שם ב"ן, מלכות שבאצילות. אבל יש בחינת אדם דלעילא, כדכתיב, ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם. וזהו

בחינת אל ברוך גדול דעה, שהוא למעלה מבחינת סובב כל עלמין. כי עלמין, הם בחינת וישב הוי"ה מלך לעולם. שבחינת שילוב הוי"ה שבאדנ"י, הוא בחינת וישב, שהוא ענין השפלה, כמו שכתוב, המשפילי לראות בשמים ובארץ. וזהו בחינת וירד הוי"ה על הר סיני, בחינת ירידה, כי זהו בחינת רוח החיות באופנים. אך עצמותו ומהותו, אינו בגדר עלמין כלל, ואינו שייך לומר עליו סובב כל עלמין, כנזכר לעיל.

והנה כתיב, נעשה אדם בצלמינו כדמותינו. שפל איש ישראל, הוא חלק אלוה ממעל, כידוע. וצריך להיות סדר העבודה, זו התפלה, על זה האופן. דאנו אומרים, משובח ומפואר, הוא עצמותו דייקא. בלשון חסידיו ועבדיו דייקא, ובשירי דוד עבדך כו'. וכדכתיב, ויקרא אלקים לאור יום. רצה לומר, שיקרא לבחינת אלקים, את האור, הוא בחינת אור אין סוף, מתגלה בבחינת חכמה, בחינת גדול דעה כנזכר לעיל. והוא על זה הבחינה, כשם שאין בלבך, לב העליון, בעלה דאצילות, דאיהו וגרמוהי חד וכו', אלא אחד דייקא, כך אין בלבינו אלא אחד דייקא, דהיינו שיגיע לבחינת נקודת הנבראים, והוא בחינת אין שפיש, כי כל העולמות המה יש, והנקודה היא האין.

והנה להבין, האין להגיע לבחינת אין, על ידי בחינת יש, הוא כדכתיב, שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה, כל ההתחלקות, כמו עולמות דומם צומח חי מדבר וכו'. וכל ההתבוננות יהיה על ידי בחינת שילוב אדנ"י שבהוי"ה, והוא בחינת העלאת מיין נוקבין, ביטול הנבראים, וזהו בחינת ויעל אלקים מעל אברהם. וכן למעלה בספירות, הוא על דרך זה, כדכתיב, אלקים אל דמי לך וכו', קארי תדיר ולא שכיך. וההתבוננות על זה, הוא שלא יתפוס העולמות ליש ודבר. ואפילו אם יהיה הכל בהתבוננות ביטולם, אפשר שיעשה במוחו פשט גדול, והוא היפך אלקות. רק, בעיקר, לעמוד על הנקודה, שממנו נתפשטו כל ההתחלקות. ובנקודה עצמה, אין בה שום התחלקות. ויראה פְּעִין ענין ביטולם, עד שנתיישב זה לאמת בלבו. [וזהו שכתוב, והאלקים עשה את האדם ישר. רצה לומר, שיהיה רק נקודה אחת. והמה ביקשו חשבונות רבים, בגשמיות. ואף ברוחניות, בהתבוננות, נעשה אצלו בחינת חשבון. הגם שצריך להיות בחינת חשבון, אך עיקר המכוון יהיה, שעל ידי החשבון, יגיע להנקודה שלמעלה מחשבון, ודי למבין].

והנה, ישוב זה האמת שבלבו, הוא אמיתית, אין עוד, שלא יהיה בשם עוד וטפל, כי בלב הוא רק נקודה. וזהו בחינת אזמרה לאלהי בעודי, כנזכר לעיל. [וזהו בחינת תפלה למשה איש האלהים, כי בחינת משה, הוא בחינת גדול דעה, משה מלגאו. ויעקב מלבר, ו' זעירא, שהוא בחינת ההתפשטות התגלות שבמלכות, שעליה כתיב, לכי ומעטי את עצמך, והוי ראש לשועלים, בריאה יצירה עשיה. אך בחינת משה ובחינת ישראל, הוא אחד, וזהו שמע ישראל וכו'.]

והנה זהו בחינת נודע, שהוא נודע בשערים בעלה דייקא, לכל חד וחד לפום מה דמשער בלביה, כמבואר במקום אחר. והנה על ידי זה הבחינת העלאת מיין נוקבין, ביטול למקורו, יומשך לו השפעה חדשה, ממקור גילוי אלקות. וזהו בחינת מי שאמר לשמן וידליק, יאמר לחומץ וכו', כי במקור, הכל שוה, ויכול להשתנות ולעשות צירופים אחרים, ודי למבין. וזהו בחינת ישמעאל בני ברכני. ואמר ליה, יהי רצון שיכבשו רחמיך את כעסך. ולהבין, האיך הוא אפשר, שעל ידי בחינת רבי ישמעאל, שהוא למטה, יהיה ברכה ורבויה השפעה, התגלות אלקות. אך הענין הוא דייקא על ידו, כנזכר לעיל, על ידי ביטולו למקורו וכל העולמות, כנזכר לעיל. וזהו ענין כל הבקשות שבשמונה עשרה, ברוך אתה הוי"ה, שיהיה ברכה וריבוי התגלות, כנזכר לעיל.

אך אין עומדין להתפלל ענין תפילה, כנזכר לעיל, כי אם מתוך כובד ראש, הוא הכנעה. וענין הכנעה, הוא על זה, שבחינת אלקות הוא בבחינת נפילה אצלו, אחר התפילה, מחמת עסקו בענינים גשמיים. ואף שהכל נמשך מבחינת מלכות, מפנימיות או חיצוניות, עם כל זה, הוא בבחינת נפילה ושכירה, שבירת הכלים. וזהו כי חיזק בריחי שערייך, שהבריח הוא חיצוני, ובתחילה היה בחינת אבד ושבר בריחיה, כי שִׁבַר וכו'. אך עתה הוא בחינת כי חיזק וכו', ודי למבין].

ולהבין, האיך שייך נפילה בבחינת אלקות, הלא כתיב, אחת מהנה לא נשברה. ואחת, הוא בחינת מלכות, כמו שכתוב, אחת מצלעותיו, אחת היא לאמה וכו'. עם כל זה, הוא כמו למשל, הגרעין, שזורעין אותו. שאי אפשר להצמיח, כי אם על ידי שירקב מתחילה. והענין הוא, כי הגרעין, הוא גם כן מכח הצומח. עם כל זה, נתגשם בלבוש גשמי. והנה, כשזורעין אותו, שיקבל כח הצמיחה מחדש, ברבוי שפע וברכה, אי אפשר לו לקבל בלבוש גשמי שלו, כי אם על ידי שירקב מתחילה לבושו הגשמי מכל וכל, וזהו בחינת העלאת מיין נוקבין למקורו. וכן הוא למעלה על דרך זה.

וזהו כגנה זרועיה תצמיח. כגנה, הוא בחינת מלכות שבאצילות, בחינת אור זרוע לצדיק. ולכן צריך ההכנעה קודם התפלה, מחמת יום שעבר, שנתגשם מאד, כנזכר לעיל. וזהו ענין הרקיבה, וזהו בחינת לב נשבר ונדכה. והנה, אף אם נשבר לבו, מחמת דבר גשמי שחסר לו, ומאס על ידי זה בחייו ממש, ורוצה לאלקות, הוא גם כן טוב, שאינו רוצה את עצמו, ואינו ישר בעיניו, כמו שהוא יש ודבר. וזהו ביטול היש, והוא העלאת מיין נוקבין. ועל ידי זה, יוכל להיות בתפילתו, גילוי אלקות באמת. וזהו אין עומדין להתפלל, אלא מתוך כובד ראש.

סליק.